

mundtlig og i Betænkningen har søgt at forsvare sin Sæg.

Carlsen: Jeg har idag igjen hørt, at vi ere komne ind paa Grundlovsfortolkninger. Det er ikke min Agt at gaae ind derpaa; men jeg maa dog komme tilbage til at berøre, at der staaer, at Kirkens Forsatning ordnes ved Lov; men der staaer ikke, og jeg troer heller ikke, at man et Noget af det, der er sleet, kan finde, at den Forsatning, hvorved Kirken skulde ordnes, skulde være en repræsentativ Forsatning. Det synes det ærede Fleertal at forudsætte, saa vidt jeg seer, fremgaaer dette tydeligt af, at der staaer i Betænkningen 2den Sp. et kirkeligt repræsentativt Organ. Nu troer jeg, at det er et stort Held med Hensyn til Kirkens sieblifikke Tilstand, at Grundloven ikke har udtrykkeligt paabudt, at det skal være en repræsentativ Forsatning. Jeg troer efter mit Kjendskab til de theologiske Retninger iblandt Præsterne og til Menighedernes Tilstand i det Hele — ved Menighederne forstaaer jeg dem, som holde sig til Følketskirken, uden at jeg skal gaae nærmere ind paa at undersøge, om der hos Menighederne kan være mere eller mindre Afvigelse med Hensyn til deres Opfatning af Troesbekjendelsen — at det er et stort Held, at man ikke i dette Sieblif, er maaget til en kirkelig repræsentativ Forsatning. Jeg er overbevist om, at dersom vi fik den, vilde det blive saa farligt for Følketskirken, at den efter al Sandsynlighed vilde blive sprængt derved (Hør!). Det er mig aldeles klart efter det Kjendskab, jeg har til de virkelige Forhold, at der vilde blive og maatte blive — jeg vil ikke rette nogen Bebreidelse i saa Henseende mod Nogen — en Kamp imellem de forskjellige theologiske Anskuelser hos Præsterne og overhovedet hele Geistligheden; thi, som bekjendt er, ere de fleste theologiske Stridigheder tilbøielige til at fermentere og blive varme, og de vilde ikke blive affjolede ved den Veilighed, der blev givet Geistligheden til at omhandle dens theologiske Differentspunkter i en saadan Forsamling. Jeg er overtydet om, at det meget snart vilde vise sig, at Partierne bleve tvungne til at kæmpe om Magten, for at den ene Side kunde for-

hindre den anden fra at beherske denne, og dette vilde jeg ansee for overordentlig farligt. Naar jeg nu seer hen til Geistlighedens Stilling i Kirkeforsamlingen ligeoverfor dem, der skulle repræsentere Menighederne, saa kan jeg virkelig heller ikke see Andet, end at denne Stilling vilde frembyde meget store Banffeligheder, og jeg troer, at man vil finde det meget forklarligt. Holder man sig til Følketsirkens Medlemmer, vil man nemlig ogsaa der finde Følk af meget forskjellige theologiske Anskuelser, og det vil vistnok ikke feile, at dersom vi fik en lignende kirkelig Valglov som den politiske, vi have, vilde der desuden komme en Deel Medlemmer ind, som vilde betragte deres Stilling saaledes, at Kirkegodsset og hvad der til hører for dem vilde blive Hovedsagen, dette troer jeg vilde være den nødvendige Følge. Jeg vil ikke udtale nogen som helst Bebreidelse mod Nogen; jeg vil kun sige, hvad jeg begyndte med at sige, at jeg anseer det for en Syffe, at ikke Grundlovens § 80 har paabudt en repræsentativ Kirkeforsatning. Naar jeg nu har denne Anskuelse, og jeg saa paa den anden Side seer, at Udvalgets Fleertal — idetmindste forekommer det mig at være ganske tydeligt — for en stor Deel har ladet sin Stilling være bestemt af, at man om en ikke lang Tid kunde vente at faae en repræsentativ Kirkeforsatning, saa kan jeg naturligtvis fra mit Standpunkt ikke paa nogen Maade dert see nogen Grund til en Opsættelse af Sagen. Jeg maa tværtimod sige, at jeg troer, at vi ikke faae en saadan Kirkeforsatning, og skulde vi imidlertid faae den, vil jeg ønske, at vi iforveien have faaet saa megen Frihed i det Kirkelige som muligt. Derfor kan dette Hensyn ikke affholde mig fra at gaae ind paa Lovforslaget. Gaae vi nu over til selve Udtrykkene i Forslaget til dem motiverede Dagsorden, saa vilde vi finde, at der staaer der som en af Grundene til at forkaste Loven og gaae over til Dagsordenen, at Loven angaaer et Anliggende, som griber saa dybt ind i de indre kirkelige Forhold. Dette kan jeg heller ikke indrømme; jeg kan ikke see rettere, end at der virkelig er et Retskrav tilstede hos de af Følketsirkens Medlemmer, som vel have løst Sognebaandet, men som, Notabene, paa den anden Side dog ikke